

ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

Институционалната рамка за управлението, изпълнението, наблюдението и контрола на ФМ на ЕИП 2009-2014 е регламентирана съгласно клаузите на Регламента, гл. 4 и съгласно клаузите на Приложение А към Меморандума за разбирателство относно изпълнението на ФМ на ЕИП 2009-2014, подписан между България и Държавите донори.

Институционална рамка на ниво държави-донори

Комитет на ФМ на ЕИП (КФМ)

КФМ е органът, който взема решения относно приноса на ЕИП. КФМ е създаден от Постоянния Комитет на държавите от Европейската асоциация за свободна търговия за управление (ЕАСТ) и се състои от представители на Министерствата на външните работи на Кралство Норвегия, Исландия и Княжество Лихтенщайн. Комитетът взема решения за предоставяне на грант, приема Регламент за изпълнението на ФМ на ЕИП 2009-2014 и изменения към тях. При необходимост, Комитетът одобрява допълнителни указания относно управлението и изпълнението на програмата.

Офис на ФМ (ОФМ)

Офисът на ФМ е органът който подпомага КФМ в управлението на Финансовия механизъм на ЕИП 2009-2014. ОФМ, който административно е част от ЕАСТ и отговаря за ежедневните дейности по изпълнението на ФМ на ЕИП 2009-2014 от името на КФМ и изпълнява функциите на контактна точка.

Институционална рамка на управление на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 на национално ниво

Отговорностите на определени органи, разпределението на функции между тях, както и механизмите и процедурите за взаимодействието им са описани по-долу, както следва:

Национално координационно звено (НКЗ)

Отдел „Други инструменти програми” в дирекция „Мониторинг на средствата от ЕС” в рамките на Администрацията на Министерски съвет изпълнява функциите на Национално координационно звено (НКЗ) по ФМ на ЕИП 2009-2014. Дирекция „Мониторинг на средствата от ЕС” докладва директно на Министъра по управление на средствата от ЕС, който изпълнява функциите на Ръководител на НКЗ. Националното координационно звено носи цялата отговорност за постигане на целите на ФМ на ЕИП, както и за изпълнението на механизма в Република България. Ролята и функциите на НКЗ включват:

- Осигуряване цялостното управление и координация на процеса на програмиране, наблюдение и докладване на изпълнението на програмите, разписани в Приложение Б към Меморандума за разбирателство;
- Осигурява наличието на необходимия механизъм, системи и мерки, които да осигурят най-висока степен на прозрачност, отчетност и ефективност на разходите, както и на принципите на добро управление, устойчиво развитие, равенство между половете и равни възможности;
- Осигурява методически указания за Програмните оператори (ПО) за разработването и изпълнението;

- Сключва Програмни споразумения с КФМ за всяка одобрена програма за определяне на сроковете и условията за функциониране на програмата, както и ролите и отговорностите на страните;
- Сключва Споразумение за изпълнение на програма, след нейното одобрение от КФМ за всяка одобрена програма с ПО за определяне на сроковете и условията за функциониране на програмата, ролите и отговорностите на страните, включително и всички задължения, валидни след приключване на програмата;
- Създава и председателства Комитета за наблюдение по ФМ на ЕИП 2009-2014 и ръководи неговата работа;
- Осигурява общата координация и взаимодействие на ФМ на ЕИП 2009-2014 със Структурните фондове и програми, финансирани от други донори, в сътрудничество с компетентните национални структури;
- Осигуряване на публичност на ФМ на ЕИП 209-2014 и др.

Сертифициращ орган (СО)

Дирекция „Национален фонд”, административно звено в рамките на Министерството на финансите на Република България, изпълнява функциите на Сертифициращ орган (СО) по ФМ на ЕИП 2009-2014 съгласно Приложение А от Меморандума за разбирателство. Специфичните отговорности на СО включват:

- Сертифицира и представя на КФМ на ЕИП междинни финансови отчети и финални програмни отчети;
- Сертифицира към КФМ на ЕИП, че разходите са извършени на базата на надеждни и верифицирани документи;
- Сертифицира, че националното съфинансиране, определено за проектите, е налично;
- Гарантира извършването на плащанията към ПО;
- Гарантира създаването и поддържането на отделна банкова сметка за целите на ФМ на ЕИП 2009-2014;
- Организация и подкрепа на счетоводната система на дирекция „Национален фонд” посредством регистрация на дейностите в банковата система, кешови и некешови операции, извършване на всички стандартни одитни дейности и проверки, като част от регистриране на операциите и гарантиране, че счетоводните документи са изрядни, навременни и верни, както и че са в съответствие с приложимото законодателство и/или стандарти;
- Подготовка на методология за осчетоводяване на операции в рамките на дирекция „Национален фонд” във връзка с управлението на предоставените средства и др.

Одитен орган

Одитен орган за ФМ на ЕИП 2009-2014 е Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС” (ИА ОСЕС) към Министерство на финансите на Република България. ИА ОСЕС е второстепенен бюджетен разпределител към Министъра на финансите. Основните функции на Одитния орган включват:

- да гарантира, че се извършват нужните одити, за да се провери ефективното функциониране на системата за управление и контрол на нивото на Държавата бенефициент;
- да гарантира, че за всяка програма се извършва поне един одит с цел проверка на ефективното функциониране на системата ѝ за управление и контрол;
- да гарантира, че одитите по проектите се извършват на база подходяща извадка, за да се потвърдят заявените разходи;
- Одитния орган следва да гарантира, че одитът отговаря на международно приетите одитни стандарти;
- Верифицира съответствието на счетоводната информация, както и дали транзакциите са законни, акуратни и допустими;
- Да подава към КФМ годишен доклад от одит, обобщаващ резултатите от одитите, извършвани през докладвания период;
- Одитния орган одитира както ПО, така и съответните му бенефициенти на ниво проект и др.
- Одитния орган има достъп до цялата информация по управление на ФМ на ЕИП 2009-2014 и по изпълнението на проектите финансирани от ФМ на ЕИП 2009-2014.
- Одитния орган изпълнява своите дейности съгласно международно признатите стандарти.

Комитет за наблюдение (КН)

НКЗ създава Комитет за наблюдение на ФМ на ЕИП 2009-2014. Комитетът се председателства от ръководителя на НКЗ и включва представители от институциите, участващи в управлението на програмите на национално ниво (НКЗ, СО, Одитен орган), Програмните оператори, гражданското общество, социални партньори и регионални власти. Представители на КФМ следва да бъдат поканени за участие в КН, като наблюдатели. КН разглежда напредъка на програмите с цел гарантиране на ефективното им и качествено изпълнение, посредством:

- Периодичен преглед на напредъка по изпълнение на целите на ФМ на ЕИП 2009-2014, на базата на подадена документация от НКЗ и Програмните оператори;
- Разглеждане на резултатите от приложението и по конкретно изпълнение на планираните дейности, както и напредъка по постигане на очакваните резултати и заложените цели и др.